

Aşağıdaki metinlerden faydalanarak soruları cevaplayınız.

ŞARKININ DÜŞÜNSEL BOYUTU

Âşığın gönlü inlemektedir. Bunun sebebi İstanbul'a cennet köşklerine benzeyen bir kasır inşa edilmiş ve sevgililer akın akın bu kasrın olduğu yere giderken âşık, bu nezih mekândan geri kalmıştır. Çünkü sevgilinin ikna edilmesi gerekir. Hâlbuki âşık, sevgiliyle Sadabat'a gidebilmek için gereken tüm koşulları düşünüp hazırlamış ve geriye sadece sevgilinin bu daveti kabul etmesi kalmıştır.

Sadabat, Nedim'in şiirlerindeki vazgeçilmez mekânlardandır. Nedim, zevk ve eğlence adamıdır. Dünyadan alabildiği kadar tat alma gayretinde olan bir âşıktır. Sadabat da 18. yüzyıl Lale Devri'nin en gözde mekânlarından biridir. Binlerce renk lalenin süslediği İstanbul'da zevk, sefa, eğlence ve muhabbet meclislerinin kurulduğu, (...), günler ve gecelerce eğlencelere devam edilen bir mekân hâline gelen Sadabat, Nedim'de aynı anda birçok şeyi çağrıştıran zengin bir imgeye dönüşür.

(...)

Nilay Kınay, Sanat Eserlerinde Bir Değer Olarak Güzeliğin Açılımı: Nedim'in "Bir Safâ Bahş Edelim Gel Şu Dil-i Nâşâda" Şarkısı

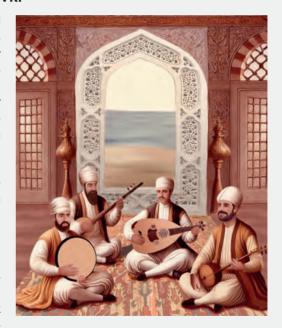

LÂLE DEVRI

(...) İbrahim Paşa, Kumbarahâne tarafında da eski dere yatağından daha geniş ve düzenli bir yatak açtırdı. Kumbarahâne'den sekiz yüz arşın mesafeye kadar iki tarafı mermer rıhtımlarla düzeltti. Nehrin kenarına otuz sütun dikildi, bu sütunların üzerine bir Kasrı Hümâyûn inşa edildi. Kasrın önüne oldukça büyük bir havuz yapıldı. Nehrin havuza döküleceği yerde büyük setler, mermer teknelerle çağlayanlar meydana getirildi. Bu devirde Karaağaç Bahçesi imar edilmişti. Üçüncü Ahmed, özellikle bu bahçede vakit geçirirdi. İbrahim Paşa, Karaağaç Bahçesine gelen suyu borularla mermer setten Kasrı Hümâyûn'un öteki tarafına geçirtti. Büyük havuzun ortasına yapılan ejder ağızlı fıskiyenin suyunu, bu şekilde temin etti. (...)

DEVLET IDARESI

İbrahim Paşa, memleketin düşünce olarak gelişmesine hizmet edecek çalışmalardan da geri kalmadı. Sadrâzam'ın bu çabasını Üçüncü Ahmed de teşvik etti. Padişah ile veziri sayesinde, Başkent'in her kö-

şesinde imar eserleri baş gösterdi. Bir taraftan yalılar, köşkler ve bahçeler yapılıyor, diğer taraftan, kütüphaneler ve mektepler inşa ediliyordu. Saray-ı Hümayun dâhilindeki kütüphane de bu sırada yapıldı. Kütüphaneye dört binden fazla kitap yerleştirildi, iç süslemelerine son derece itina gösterildi. Kütüphanenin tavanına, sanatlı bir kandil ile bir fanus asıldı. Kitapların bütün ciltleri, Osmanlı sanatına örnek olacak bir zariflikte oluşturuldu. Lâle Devri'nin sanat inceliği ve temizliği, yaldızlı ciltlerin nakışlarında ve çiçeklerinde de kendini gösterdi.

 (\ldots)

Ahmet Refik Altınay, Lâle Devri

